

[Lone Dybkjær]

et ganske almindeligt kontokort. Hvis det drejede sig om et ganske almindeligt kontokort, var denne debat overflødig. Det er netop, fordi det er et elektronisk betalingsmiddel, der kan afskaffe alle andre kontokort, girosystemet, kontanter og checks, at vi har det til debat i dag. Hovedspørgsmålet i denne sammenhæng er: tør vi tage imod denne teknik? Tør vi tage imod den revolution, som dette Dankortsystem kan indebære?

Man skal altså ikke tro, at det bare er kontokort på linje med andre kontokort. Jeg synes, det er vigtigt at holde sig dette perspektiv for øje i den videre diskussion, sådan at vi ikke i for høj grad fortaber os i detaljer. Ud fra dette syn mener jeg, der er tre overordnede grupper af spørgsmål, man må stille, nemlig: hvem ejer systemet? Hvem tjener på systemet? Hvem skal kontrollere systemet? For det andet: får vi et system, alle får adgang til, eller taber vi nogle i svinget? For det tredje: kan det enkelte menneske administrere et kort?

Det er interessant, at den socialdemokratiske industriminister ikke har taget gruppe nr. 1 op: hvem skal eje systemet, hvem skal tjene på systemet, og hvem skal kontrollere systemet?

Det sidste har ministeren i noget mål været inde på, men ikke de to første. Vi har offentlige vandsystemer, kloaksystemer, koncessionerede telefonselskaber, koncessionerede elsselskaber, statslige naturgasselskaber, osv., men betalingsmidlet Dankortet overlader vi totalt til banker og sparekasser. Det er også o.k., hvis det bare er et helt banalt kort. Men det er ikke et helt banalt kort, det er et nyt betalingsmiddel. Jeg vil godt spørge ministeren, om han har overvejet, om man her skulle etablere en koncessioneret virksomhed el. lign. Jeg skal ikke sige, at vi mener, det er det, der skal til, men jeg synes bare, det er det hovedspørgsmål, man må stille sig. Skal det offentlige blande sig i dette system? Eller skal vi totalt overlade det til banker og sparekasser? Hvis vi gør det, har vi så nogen mulighed for at få indsigt i systemet?

Så er der naturligvis spørgsmålet om, hvem der skal tjene på systemet. Der er det vigtigt, at man diskuterer: hvordan skal rationaliseringsgevinsten anvendes? Hvad er det, vi som forbruger og som samfund får ud af det? Jeg skal komme lidt ind på spørgsmålet om betalingen senere.

Det andet er spørgsmålet om den lige adgang til systemet. Den socialdemokratiske ordfører, hr. Svend Andersen, sagde to ting: at vi kan risikere, at mindre handlende ikke kan komme ind under systemet, og at man ikke økonomisk må belaste andre end brugerne af systemet.

Det første synes jeg er helt uacceptabelt. Hvis vi får et system, hvor der er mindre handlende, der ikke kan komme ind i systemet, mener jeg det helt klart må være folketingets opgave – sådan som også nogle ordførere har været inde på det – at sikre, at alle kan komme ind i systemet. Det er det, vi skal interessere os for.

Jeg vil godt tage spørgsmålet om betaling op i denne sammenhæng og sige, at jeg finder ikke, at den betalingsdiskussion er særlig rimelig. Det koster praktisk taget ingenting at bruge dette Dankortsystem. Jeg ser væk fra de installationer, der skal til, men de kan jo også gøres billigt, hvis man ønsker det. Det koster praktisk taget ingenting at lave den elektroniske overførsel. Derfor kunne man i lige så høj grad argumentere for, at det skal koste noget, når man bruger penge i fremtiden. Det ville være en meget mere logisk tankegang, hvis man accepterer betalingssystemet som sådant, og forstår, at der ikke er tale om et banalt kortsystem. Vi afskaffer papir ved dette system, og det er heri, perspektiverne ligger, og det er det, som naturligvis mange har svært ved at se.

Vi skal regne med, at vi i første række får butikkerne ind. Men vi skal også se det videre perspektiv, at firmaerne kommer ind i næste række, og til syvende og sidst alle borgerne i samfundet.

Det er den udvikling, vi skal have for øje, for det er den logiske konsekvens af systemet. At stoppe det på andre tidspunkter, hvis man har sat det i gang, vil være vanvittigt, og så vil man ikke få den fordel af systemet, som man kan opnå.

Så er der det tredje spørgsmål, om det enkelte menneske kan administrere kortet, og det er jo ikke så enkelt endda. Hvis man tænker sig, at alle – eller de fleste af betalingsystemerne – kommer til at gå over dette kortsystem, så vil der selvfølgelig være mulighed for, at man kan få et forbrug, som der i virkeligheden ikke er dækning for, og at det undervejs kommer til at slå bunden ud af